

Uwarunkowania zewnętrzne wzrostu konkurencyjności rozwojowej gminy Dywity

Jacek Szlachta

Uwarunkowania unijne i krajowe (1)

- Także w kolejnym okresie programowania europejskiej polityki regionalnej Polska będzie najważniejszym beneficjentem europejskiej polityki spójności.
- W dokumentach krajowych zakłada się preferencyjne traktowanie województw Polski Wschodniej.
- Ma nastąpić dalsza decentralizacja środków z programów sektorowych do regionalnych.
- **Wniosek:** niezbędne jest włączenie się gminy Dywity w prace programowe na poziomie regionalnym, zidentyfikowanie zestawu projektów, praca nad montażem finansowym dla środków unijnych i kontraktowych

Uwarunkowania unijne i krajowe (2)

- Od grudnia 2009 roku w UE traktatowy wymiar obok spójności gospodarczej i społecznej ma także spójność terytorialna.
- Oznacza to podjęcie finansowania przez UE projektów: poprawiających dostępność, umożliwiających sieciowanie, dotyczących zagospodarowania przestrzennego obszarów koncentracji, dotyczących specyficznych obszarów problemowych
- **Wniosek:** trzeba określić jak na terenie województwa i gminy będziemy wdrażać spójność terytorialną

Uwarunkowania unijne i krajowe (3)

- W Unii Europejskiej dojrzeła koncepcja wspierania funkcji i obszarów metropolitalnych.
- W 29 krajach Europy (UE, Norwegia i Szwajcaria) wyróżnia się 76 metropolii (8 w Polsce). Kolejny poziom to tzw. funkcjonalne obszary zurbanizowane – w Polsce zidentyfikowano 12 takich jednostek terytorialnych, w tym także Olsztyn i jego bezpośrednie otoczenie.
- **Wniosek:** trzeba stymulować współpracę podstawowych jednostek terytorialnych w ramach funkcjonalnego obszaru zurbanizowanego Olsztyna, w tym dobre pozycjonowanie gminy Dywity

Uwarunkowania unijne i krajowe (4)

- Ewolucja wsparcia sektora przedsiębiorstw w UE. Zmiany polegają przede wszystkim na:
 - Przesuwaniu środków z bezzwrotnych grantów do miękkich kredytów
 - Zwiększaniu w europejskiej polityce regionalnej zakresu nowoczesnego wymiaru m. in.: innowacyjnej gospodarki, społeczeństwa informacyjnego, gospodarki opartej na wiedzy (Strategia Europe 2020)
 - Zielenieniu polityk Wspólnoty wyrazem rosnące znaczenie zrównoważonego i trwałego rozwoju
- **Wniosek:** niezbędne jest przygotowanie partnerów z sektora przedsiębiorstw do takich zmian

Uwarunkowania regionalne (1)

- Bieżąca aktywność władz lokalnych sprzyjała wysokiej dynamice rozwojowej gminy Dywity.
- Jednak aby ją utrzymać niezbędne jest zasadnicze odświeżenie strategii gminy, bowiem poprzednia odpowiadała na wyzwania połowy lat 90-tych ubiegłego wieku.
- W latach 2009-2010 pojawia się nowa edycja strategii unijnych i krajowych, które wymuszają korekty dokumentów regionalnych
- **Wniosek:** niezbędne pilne sfinalizowanie prac nad nową edycją strategii gminy Dywity która uwzględni zasadniczo odmienne uwarunkowania europejskie, krajowe i regionalne oraz lokalne

Uwarunkowania regionalne (2)

- Dynamika rozwojowa i doskonałe perspektywy gminy Dywity wynikają między innymi z położenia w pobliżu Olsztyna. Odległość 6 km z Dywit do centrum Olsztyna jest olbrzymim atutem rozwojowym. Jednak pojawiają się także wyzwania. Dotyczą one:
 - Obwodnicy
 - W wielu miejscach Europy obwodnica stała się stymulatorem rozwoju gospodarczego, jednak w innych przypadkach ma miejsce tzw. efekt tunelowy
 - Budownictwa mieszkaniowego - sukces ekonomiczny Olsztyna sprawia, że generowana jest olbrzymia presja budownictwa mieszkaniowego na tereny otaczających gmin. Może to generować dochody w gminie, może też być przyczyną pojawiania się różnych patologii suburbanizacji

Uwarunkowania regionalne (2)

- **Wnioski:**

- Należy stwierdzić czy jest taki przebieg obwodnicy w gminie, który będzie sprzyjał rozwojowi społeczno-gospodarczego gminy i zarazem nie generował efektu tunelowego obwodnicy.
- Powinno nastąpić wyznaczenie terenów mieszkaniowych nie powodujących konfliktów przestrzennych i zjawisk patologicznych (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, infrastruktura, komunikacja publiczna, dbałość o środowisko przyrodnicze)

Uwarunkowania regionalne (3)

- Stymulowanie rozwoju regionu Warmii i Mazur będzie wymagało wsparcia funkcji metropolitalnych funkcjonalnego obszaru zurbanizowanego Olsztyna.
- W interesie województwa i gminy jest rozwój strefy zewnętrznej Olsztyna (funkcje gospodarcze, infrastruktura, turystyka, usługi, komunikacja publiczna) oraz wyeliminowanie sytuacji gier o sumie ujemnej (dumpingowego konkurowania gmin położonych wokół Olsztyna)
- **Wnioski:**
 - Niezależnie od rozwiązań prawnych trzeba aktywnie zaangażować się w prace nad powołaniem, a następnie strategią rozwoju funkcjonalnego obszaru zurbanizowanego Olsztyna oraz wyłonieniem wspólnych projektów na lata 2014-2020.
 - Rozważenie w RPO Warmii i Mazur na lata 2014-2020 osi priorytetowej rozwój Olsztyńskiego Obszaru Metropolitalnego

Dziękuję za uwagę

Jacek Szlachta

jacek.szlachta@aster.pl